

16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama

je svjetska kampanja koju obilježava preko 1.700 organizacija u preko 100 država.

Milijuni djevojčica i žena izložene su nasilju i trpe njegove posljedice zbog svojega spola i neravnopravnog položaja u društvu. Nasilje nad ženama ozbiljno je narušavanje ženskih ljudskih prava.

Ukorijenjenost nasilničkog ponašanja u sveukupnim društvenim odnosima, a posebno nasilja prema ženama, posljedica je nedostatnog odgovora države i društvenog prijekora u njihovoj zaštiti čiji produkt je sve snažnije strukturalno nasilje i u sferi ljudskih prava, a posebno ženskih ljudskih prava.

Reproduktivna prava, u širem smislu, se odnose na slobodno i odgovorno odlučivanje o broju, rasporedu i vremenu rađanja kao i pristupu informacijama i sredstvima za njihovo ostvarivanje što uključuje pravo donošenja autonomne odluke koje se odnose na reprodukciju, bez diskriminacije, prisile ili nasilja.

Svjetska zdravstvena organizacija i UN zdravlje definiraju kao stanje kompletne fizičke, mentalne, psihičke i društvene dobrobiti, a ne samo odsustvo bolesti ili nemoći.

Žene imaju pravo na zdrav život, slobodno raspolaganje svojim tijelom i donošenje odluka o svojim životima bez prisile, zlostavljanja i nasilja. Pravo na pobačaj temeljno je pravo žena, stoga je legalan, siguran i dostupan pobačaj sastavni dio kontrole žene nad svojim životom. Kampanju 16 dana

aktivizma protiv nasilja nad ženama podržali su:

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

EGP / Norveški fond

Grad Osijek

Osječko-baranjska županija

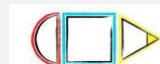
Hrvatski zavod za zapošljavanje, PU Osijek

Sveučilište J.J. Strossmayera
Filozofski fakultet u Osijeku

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek

Ženska mreža Hrvatske

Ženska soba
Centar za seksualna prava

Centar za žene žrtve rata ROSA

Žene u crnom Beograd

Women on waves

IZVOR

Ženska udruga "IZVOR" Tenja

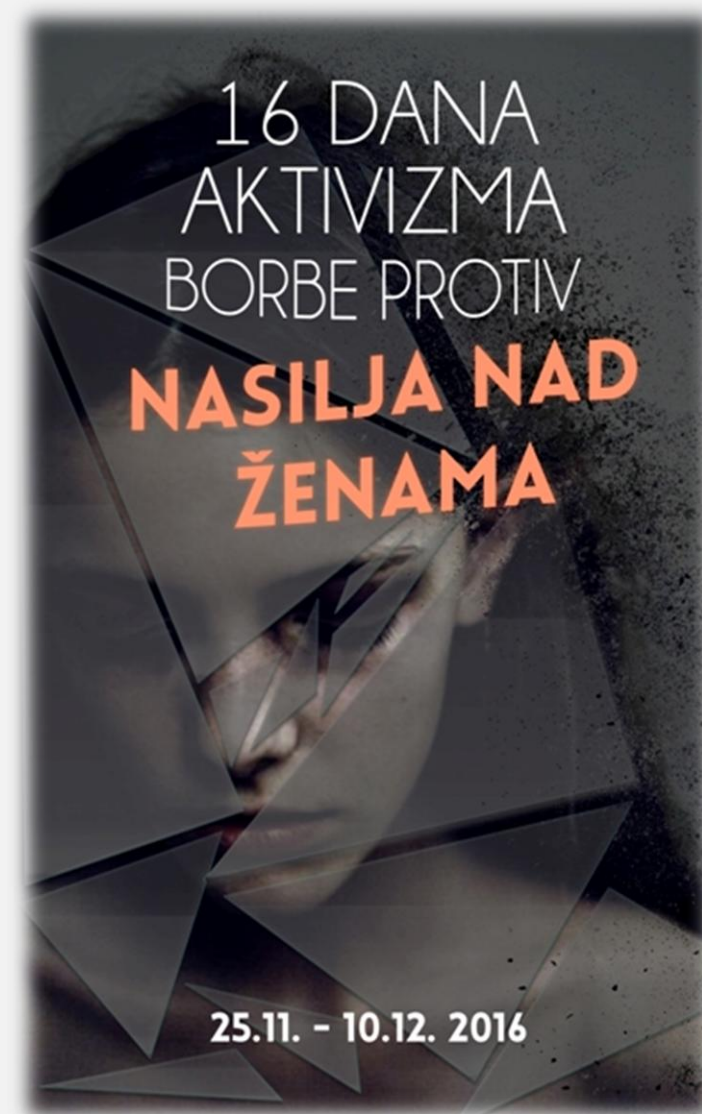
Tenja, Vlatka Mačeka 20

(+385)31/290-433

SOS 0800 200 151

zenska.udruga.izvor@gmail.com

www.zenska-udruga-izvor.hr

Pravo žene na siguran i legalan pobačaj proizlazi iz više osnovnih ljudskih prava, koja su sva utvrđena još 1948. godine u **Općoj deklaraciji o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda**

Deklaracijom je obuhvaćeno pravo ŽENE na dostojanstvo, pravo na život, pravo na zdravlje, pravo na slobodu mišljenja, savjesti i religije, pravo na slobodu i sigurnost osobe, pravo na privatnost, pravo na jednakost i nediskriminaciju, pravo na informacije, pravo na slobodu od okrutnog, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja, pravo na uživanje dobrobiti znanstvenog napretka i njegove primjene.

Ta deklarativna prava su 1968. godine pretočena u **pravno obavezujuće međunarodne sporazume**, *Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima* i *Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima UN-a*.

UN Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) je temeljni dokument za prava žena

na međunarodnoj razini. Konvencija se direktno odnosi na zaštitu specifičnih reproduktivnih prava žena (čl.12. i čl.16.)

Zakonom o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece (NN18/78 i 88/09) ženama se jamči pravo na prekid trudnoće do isteka desetog tjedna od dana začeća, a nakon isteka deset tjedana od dana začeća, prekid trudnoće može se izvršiti samo po odobrenju komisije, a pod uvjetima i po postupku utvrđenom zakonom, isključivo u bolnicama koje imaju organiziranu jedinicu za ginekologiju i porodiljstvo. (čl.15.)

Posljedice zabrane legalnog pobačaja

✘ Svjetska zdravstvena organizacija definira pobačaj u nesigurnim uvjetima kao svaki onaj pobačaj koji vrši osoba bez potrebnih vještina ili ukoliko se vrši u okolnostima nedostatka minimalnog medicinskog standarda

✘ Troškovi liječenja komplikacija nastalih nakon pobačaja u nesigurnim uvjetima za 2014. procjenjuju se na 232 milijuna dolara

✘ Smrtnost žena kada se pobačaj izvodi u sigurnim uvjetima iznosi 0.0000006%. Kada se pobačaj izvodi u nesigurnim uvjetima smrtnost žena iznosi 8-18% (2014. umrlo je 22,500 - 44,000 žena). Pobačaj u nesigurnim uvjetima ima za posljedicu smrt 13% žena u svijeta

Preporuke UN-a Republici Hrvatskoj

U srpnju 2015. u Ženevi je održana 61. zasjedanje *UN Odbora za ukidanje diskriminacije žena*.

U svojim preporukama Republici Hrvatskoj UN Odbor je izrazio zabrinutost zbog utjecaja religije na sekularni karakter države i njezine zakone.

U svjetlu reproduktivnih prava žena Odbor je pozvao Republiku Hrvatsku koja je stranka **Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena** da:

- (1) Osigura da korištenje prigovora savjesti ne spriječi neometan pristup žena uslugama skrbi o reproduktivnom zdravlju, osobito skrbi pri pobačaju i poslije pobačaja, kao i kontracepcijskim sredstvima;
- (2) Osigura opće pokrivanje pobačaja i suvremene kontracepcije iz sredstava Zavoda za zdravstveno osiguranje;
- (3) Osigura dostupnost i pristupačnost suvremenih oblika kontracepcije i reproduktivnih usluga svim ženama, uključujući skupine žena koje su u nepovoljnijem položaju;
- (4) Omogući odgovarajuće mjere zaštite kako bi osigurala da se medicinski postupci vezani uz porođaj podvrgnu objektivnoj procjeni nužnosti i da se oni provode u skladu s odgovarajućim standardima skrbi te poštujući autonomnost žene i zahtjeve informiranog pristanka; te da uvede mogućnost porođaja kod kuće za žene koje žele odabrati takvo okruženje porođaja.